

CREACIÓ DE LA XARXA DE RECERCA SIESTA: UN PROJECTE DE COL·LABORACIÓ ENTRE ELS SERVEIS D'URGÈNCIES PER A LA LLUITA CONTRA LA COVID-19

Al desembre del 2019, en la ciutat xinesa de Wuhan, província de Hubei, va produir-se un brot de pneumònies atípiques, originades per una possible zoonosi, que ha esdevingut una pandèmia, amb el resultat de centenars de milers de morts. El patogen causant ha estat indentificat com un nou virus RNA de la família *Coronaviridae*, gènere beta-CoV, anomenat SARS-CoV-2 per la seva similitud amb l'agent responsable del brot de síndrome respiratòria aguda greu de l'any 2003.

L'impacte de la pandèmia per la COVID-19 (*coronavirus infectious disease 2019*) a Catalunya s'ha quantificat en més de 124.120 casos confirmats per PCR i 13.173 defuncions, el què ha representat un tensió important sobre el sistema de salut. Durant les setmanes que han transcorregut des del dia 25 de febrer, quan es va detectar el primer cas a Catalunya, tots els dispositius sanitaris han implementat plans de contingència com a mesura d'afrontament a la pandèmia.

En aquest sentit, en els serveis d'urgències hospitalaris (SUH), han estat claus tant el redisseny dels espais assistencials i la gestió dels professionals, com la presa de decisions, que s'ha homogeneïtzat paulatinament a través de la creació de procediments diagnòstics i terapèutics estandarditzats. Tanmateix és necessari assenyalar que la pràctica assistencial ha partit d'una evidència científica heterogènia, procedent d'opinions d'experts o de l'extrapolació del maneig d'altres infeccions virals, en espera dels primers resultats d'estudis observacionals o d'assajos clínics, correctament dissenyats i amb una adequada generalitzabilitat en el nostre àmbit.

La xarxa de recerca SIESTA (**S**panish **I**nvestigators in **E**mergency **S**ituations **TeAm**), de la que en forma part l'Hospital Universitari de Vic, es va crear l'abril del 2020 amb l'objectiu de sumar esforços per a millorar el coneixement de la COVID-19 en l'àmbit de la medicina d'urgències. Seixanta-dos són els hospitals que formen part del projecte, onze de Catalunya, el què representa el 20% de la xarxa pública espanyola.

La detecció dels casos compatibles amb la COVID-19 s'ha focalitzat en la identificació dels símptomes comuns d'una virasi (febre, artromiàlgies i afectació de l'estat general), problemes

digestius (nàusees, vòmits i diarrea), o anòsmia i agèsia, que poden anar acompanyats del deteriorament respiratori, en forma de pneumònia greu. Això no obstant, s'han comunicat sèries de casos amb manifestacions inusuals, per les que s'ha explorat un possible efecte descontrolat del virus sobre el sistema immunitari o la cascada de la coagulació, que comportarien fenòmens d'inflamació sistèmica o esdeveniments trombòtics. Però també s'ha observat que una proporció d'aquests casos menys comuns, coincidien amb ingressos més perllongats o en el context de malalts crítics, pel que no es pot descartar que els fenòmens descrits fossin el resultat d'efectes indesitjats dels fàrmacs o de la iatrogènia.

El primer projecte de la xarxa SIESTA, l'UMC-19 (*Unusual Manifestations of COVID-19*) ha buscat analitzar, a través d'un estudi de casos i controls, la presència d'un grup de 10 patologies relacionades de forma poc habitual amb casos d'infecció pel virus (meningoencefalitis, síndrome de Guillain-Barré, mio-pericarditis, pancreatitis aguda, pneumotòrax espontani, trombosi venosa profunda, embòlia pulmonar, síndrome coronària aguda, ictus, hemorràgia digestiva alta). Els resultats han estat publicats a la revista *Epidemiology and Infection*, i demostren que en pacients COVID-19, la síndrome de Guillain-Barré va ser quatre vegades més freqüent i prop del doble, en el cas del pneumotòrax espontani o la mio-pericarditis. D'altra banda, també s'ha publicat a la *Revista Emergències* una anàlisi del grup control COVID-19 (n=1000 pacients), que ha permès identificar l'edat (≥ 75 anys) i l'obesitat, com a les dues úniques característiques basals que, de forma independent, es van associar a pitjor pronòstic (mort intrahospitalària).

La creació d'una àmplia cohort multicèntrica, construïda per la participació de 62 centres, amb diferents nivells de complexitat i àmbits geogràfics, ha permès disposar d'una eina de recerca que pot ajudar a millorar el diagnòstic i el maneig d'aquesta pandèmia. El Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari de Vic, en el seu compromís amb la recerca, forma part de la xarxa SIESTA i aspira a poder incorporar totes les evidències científiques que permetin millorar el pronòstic dels malalts afectats per la COVID-19.

Lluís Llauger Garcia

Servei d'Urgències

Hospital Universitari de Vic